

Matei Vişniec

**« LECTIE DE JURNALISM
FĂRĂ IPOCRIZIE »**

(Monolog dupa piesa de teatru « Omul din care a fost extras raul »)

NOTĂ: Această piesă se doreşte o fabulă filozofică şi o ficţiune jurnalistică. Absolut nici o persoană reală nu este vizată de situaţiile imaginate, cu excepţia umanităţii însăşi.

Personaje:

Eric Nowicki - jurnalist vedetă

Domnul Șobolan

(ambele personaje vor fi interpretate de același actor)

La intrarea în sala de spectacol publicul va descoperi pe scenă un "decor" format din mai multe ecrane extraplate.

Intrarea spectatorilor în teatru ar putea fi filmată din mai multe unghiuri diferite și s-ar putea deci derula "în direct" pe ecrane în timp ce spectatorii se instalează.

Jurnalismul fără ipocrizie. Lecția 1.

Timp de câteva minute pe ecrane apare filmat în direct parcursul lui ERIC din culise pînă pe scenă. Il vedem pe ERIC în timp ce este machiat, periat, pregătit în cabina sa pentru intrarea în scenă. O asistentă îi masează capul.

Parcurs al mai multor coridoare. Cineva îi dă lui ERIC un microfon aurit, regizorul îl bate pe umăr, colegi din culise îi urează succes.

Ambianta muzicala de show sportiv sugerează intrarea unui campion în arena. ERIC își face apariția urmărit de un spot luminos.

Aplauze pe ecran (sau, de ce nu, și din sala de spectacol unde pot fi plasați unii dintre "fanii" săi).

Pe tot parcursul acestei scene ERIC va dialoga cu un grup de "fani" care îl adulează, suntem deja în plin "show" deși nu este clar dacă ERIC se află pe un platou de televiziune sau într-un amfiteatru.

ERIC - Bine ați venit la cursul de jurnalism al lui Eric Nowicki!
Singurul loc de pe planetă unde se predă jurnalismul fără ipocrizie! Școala de jurnalism Eric Nowicki!

- Și pentru că este un curs de jurnalism fără ipocrizie, nu voi fi ipocrit!
- Vă voi spune totul...
- Veți afla adevărul despre această meserie!

Eric scoate din buzunarul de la piept o telecomanda aurita și o acționează spre ecrane. Pe fiecare ecran apar pe rînd imaginile unui jurnal transmis de un canal internațional (BBC WORLD NEWS, CNN, FOX NEWS, AL JAZEERA, LCI, EURONEWS, SKY NEWS, FRANCE 24, RAI, etc.)

ERIC - N-am să vă ascund nimic!

Eric începe să execute un număr de strip-tease. Vacarmul crește.

- Veți afla adevărul gol gol!

Eric isi arunca palaria, isi scoate cravata,apoi vesta,apoi,cu gesturi lascive,isi descheie nasturii de la camasa. Brusc o deschide si pe pieptul sau apar tatuata cuvintele *BORN TO WATCH TV!*

ERIC - Iata adevarul gol!

Acesta se intoarce cu spatele si isi scoate camasa de tot. Pe spatele sau sunt tatuata cuvintele *BORN TO HAVE FUN!*

ERIC - Ce este jurnalismul deci? *A TV fucking bloody fun!* Este o forma de show planetara! Adrenalina pura! Excitatie! Senzatie! Spectacol! Ce este jurnalul de seara? Adrenalina, excitatie, senzatie, spectacol! O felie din mizeria lumii! Un esantion de oroare! Un zbor planat asupra esecului umanitatii! In proportie de 90 la sută, orice jurnal de actualitati este o lista de murdarie umana, de scabrosenii morale, de violenta si de lasitate, de cinism si de diaree existentiala, de putreziciune si de abandon, de mucicidie si de dezastru civic. Iata ce este un jurnal televizat, iata ce este un jurnal de actualitati, iata ce este un buletin de stiri... Un imn dedicat mortii,violentei, banilor, sexului si hoției! Iata ce este informatia in lumea noastra... O punere in pagina a mortii, a violentei, a banilor, a sexului si a coruptiei! Vreți sa fiti buni jurnalisti? Atunci iata materia voastra... Moarte, razboi, criza, foamete, catastrofe, delicventă, șantaj, prostituție, trafic, tortură, furt... O informatie interesanta este o informatie negativa! O informatie care nu produce adrenalina este inutila.

Un tren care ajunge la timp nu este o informatie. Atunci ce este o informatie?

Un tren care intarzie... !!!

Un tren care deraiaza... !!!

De ce are nevoie omul modern de informatie?

Ca sa se excite...

Cu ce trebuie inceput un buletin de stiri?

Cu sange!

Sange, iata ce maninca omul modern la micul dejun. Imediat ce se trezeste omul modern are nevoie de sange. Si atunci se rade in sala de baie ascultind stirile... Si isi bea cafeaua privind la televizor prima emisiune de politica externa a diminetii. Iar daca stirile n-au fost destul de tari, daca ziua nu incepe cu un numar suficient de mare de morti, daca nimic senzational nu se intimpla pe planeta, omul nostru este frustrat...

ERIC oprește sonorul tuturor televizoarelor (sau, și mai bine, imaginile se blochează).

Și atunci care este misiunea noastră? Dacă omul modern vrea sînge la micul dejun?

Să-i dăm sînge.

Goood...Bine nemernicilor...Acum vom trece la un exercițiu practic. Exercițiul numărul unu. Ascultați această înregistrare din 1952... Era o vreme cînd un jurnal de actualități începea așa...

Chipul unui prezentator din anii 50 apare pe ecranul gigantic. Prezentatorul citește o știre:

"Belfast, Irlanda de Nord. Un atentat comis într-un cartier protestant s-a soldat cu trei morți."

Ascultați încă o dată...

Reluare: "Belfast, Irlanda de Nord. Un atentat comis într-un cartier protestant s-a soldat cu trei morți și patru răniți."

Observați ce batrincios își vindea știrea un jurnalist cu 70 de ani în urmă? Intîi localiza geografic evenimentul, apoi îl definea și abia la urmă evalua consecințele. Ne putem, însă, noi permite această pierdere de timp astăzi, cînd am intrat în era *show*-ului total, a informației-spectacol, a actualității ca divertisment?

Nuuuu...

Deci, cum trebuie transmisă astăzi această știre pentru o provoca adrenalină?

Imprimare 1 - Trei morți și patru răniți, este bilanțul unui atentat comis astăzi într-un cartier protestant de la Belfast, din Irlanda de Nord.

ERIC - *Very good.*

Imprimare 2 - Trei morți și patru răniți, dintre care unul în stare gravă, este bilanțul unui atentat care a produs panică într-un cartier protestant de la Belfast, din Irlanda de Nord.

ERIC - *Very, very good.*

Imprimare 3 - Trei morți sfîrtecați de explozia unei bombe și patru răniți dintre care unul cu membrele inferioare amputate, este bilanțul provizoriu al unui atentat care a provocat panică și oroare într-un cartier protestant din Belfast, din Irlanda de Nord.

Bravo! Ați înțeles esențialul? O știre care nu este vîndută la potențialul ei maxim de sugestie este o știre ratată. Ceea ce trebuie să învățați voi este în primul rînd să transmiteți știrea într-un ambalaj teatral, senzațional, care să provoace un frison imediat la primire. Măcelarii au lucrat deja pentru voi, acum misiunea voastră este să duceți la destinatar bucățile de carne inca singerinde...pe un platou care să-l stupefiece pe consumatorul de știri... Pentru că acest consumator plătește, iar atunci el are dreptul la știri furnizate cu abilitate, cu subtilitate, ca niște bombe care să-i explodeze în creier, ca un drog care să i se răspîndească în sînge... El asta așteaptă de la o știre, el, consumatorul de știri, cumpărătorul de știri... Un șoc emoțional, o formă de orgasm informațională...

Ce facem, continuăm?

Buuun ! Cursul de jurnalism fără ipocrizie continuă!!!

Exercițiul numărul noi. Cu ce trebuie deschis un jurnal de actualități?

Cu o știre tare ??? Nuuuu!!!

Un buletin de știri trebuie deschis cu o bombă! Cînd începi un jurnal de actualități întîi lansezi o știre-bombă. Pentru că dacă nu începi cu o bombă, atunci idiotul, cretinul și debilul de telespectator te zapează cu telecomanda, trece pe alt canal, încearcă alături, te aruncă la pubelă. Cînd începi un jurnal trebuie să-l prinzi de la bun început de guler pe cretin și să-l ții lipit de tine, încremenit în fața ta, să-l hipnotizezi din prima... Dacă prima știre din jurnalul tău nu-l hipnotizează, nu-l fidelizează, nu-i ia piuitul, atunci adio, telespectatorul caută ce-i lipsește la concurență...

Și după știrea-bombă ce punem?

După o știre-bombă puneți o știre-mitralieră. Și după știrea-mitralieră puneți o știre-grenadă. Și după știrea-grenadă puneți o știre-palmă. Și după știrea-palmă puneți o știre-trăznet. Și după o știre trăznet puneți o știre-*horror*... Un jurnal ideal este un cîmp de luptă, o expediție sîngeroasă, o operațiune de comando. Iar cuvîntul de ordine este **MOARTE**. Omul care ne privește sau care ne ascultă dimineața are nevoie de **MOARTE** pentru a-și putea începe ziua... Deci, bandă de hiene, ce trebuie să conțină un buletin de știri ideal?

- Un atac terorist în Irak, în Siria, în Afganistan, în Liban sau...

- Sau și mai bine într-o țară occidentală...
 - Apoi...
 - O lovitură de stat, dacă se poate... Sau măcar o manifestație înăbușită în sânge. Apoi...
 - O catastrofă naturală, dacă se poate. Tsunami, cutremur de pământ, inundație, alunecare de teren. Cu morți, bineînțeles...
- Bravo, vous êtes les génies de l'info... Et ensuite?*
- O poveste de viol... Sau de pedofilie! Sau de incest. Sau de adulter, cu condiția să aibă rezonanță planetară!
- You got it! Ați înțeles tot.*
- O poveste de corupție la înalt nivel. O destituire de președinte. Un *impeachment*.
- Da, da, da! Jurnalul ideal este atunci când din fiecare cuvânt emană moarte, violență, cruzime, barbarie, frison, adrenalină, consternare, indignare, stupefacție, surpriză, silă, murdărie, frică și imoralitate. Ați înțeles tot! Veți fi cei mai buni jurnaliști din lume!
- Din acest moment puteți să vă lansați în această profesie.

ERIC pare brusc extrem de obosit. Expresia feței sale se schimbă, din ea emană un anume dezgust.

ERIC se apropie de rampă, se șterge de sudoare cu un prosop, își pune cămașa, bea apă dintr-o sticlă de plastic. Se întoarce cu spatele. O lungă pauză.. Cind Eric se întoarce din nou cu fata la spectatori, acesta pare total schimbat. Nu mai arata la fel. Efecte speciale gen ("Infernul" lui Dante?).

O platformă mobilă urcă din măruntaiele scenei. Eric urca pe platformă: Se adresează publicului.

DOMNUL ȘOBOLAN - Bună ziua.

In acest moment nu sunt decît o voce.

O voce vagă în creierul lui Eric Nowicki. Sunt un fel de adiere inteligentă.

Eric mă aude.

Mă simte în creierul său.

Simte că de undeva îi parvine un fel de semnal de alarmă... Un fel de neliniște.

In acest moment sunt deci doar un fel de neliniște în creierul lui Eric. O neliniște persistentă. O neliniște luminoasă, însă. Nici o undă de frică în această persistență. Dimpotrivă. Mai degrabă multă generozitate.

Intregul meu demers este dictat numai de generozitate. De aceea îmi permit să mă adresez și dumneavoastră. Direct. In definitiv suntem specii care locuim pe același pământ. Ocupăm un unic spațiu vital. Nu e vina noastră că voi, oamenii, priviți mai degrabă spre stele decât spre speciile cu care vă învecinați. De câteva sute de ani voi, oamenii, sperați să intrați în contact cu tot felul de inteligențe extraterestre. Dar despre celelalte inteligențe terestre nu știți nimic. Niciodată nu ați încercat în mod sincer să ne întindeți o mână... nouă... Dar nu este grav. Acum v-o întindem noi...

Ascultați numai sunetul aceste mandibule... O minune a naturii, nici o tehnologie umană nu a putut inventa un mecanism de macerare mai eficient. Intregul metabolism este uluitor, capacitatea sa inepuizabilă de a digera toxine, de a respira bioxid de carbon și de a trăi în atmosfera viciată, atât la suprafață cât și în mediul acvatic... Sigur, proliferarea noastră nu ar fi fost atât de enormă dacă societatea voastră de consum nu ar fi devenit monstruoasă, dacă omul nu ar fi acoperit planeta cu o pojghiță de deșeuri...

Umanitatea nu dorește în nici un fel să-și schimbe stilul de viață și maniera de a consuma, chiar dacă se înecă în gunoaie și în produse toxice.

Vocea semenilor mei este captată în cel mai simplu mod cu putință. Fiecare o poate auzi dacă este atent. Unii o aud încă din copilărie, dar nu-și dau seama despre ce este vorba. Alții încep să o audă mai târziu, alții o aud la bătrânețe. Uneori vocea are ceva muzical, este ca un cor care răsună în creier.

Iși acoperă capul cu mâinile ca și cum ceva i-ar exploda în creier.

O imensă coadă de șobolan (rozalie, punctată cu smocuri de păr) coboară din plafon și se etalează pe scenă. In cursul scenelor următoare coada se va agita din când în când, vie și nervoasă.

Sper, sper că în sfârșit omul înțelege că a sosit momentul să se asocieze cu noi, SO-BO-LA-NII. Nu vreau să fiu ipocrit, de altfel nici nu pot pentru că nu este în natura speciei noastre. Noi îi întindem o mână omului, pentru a-l salva, tot din instinct de supraviețuire, pentru a ne salva în primul rând pe noi. Si ne angajăm să ne ocupăm sută la sută de gunoaiile produse de om.

Sunt patru mii de ani de când omul se tot întreabă de ce există, dacă este purtătorul unui mesaj divin sau doar al biologiei simple, dacă este liber sau dacă este manipulat de destin... Mii și mii de întrebări cărora nu le neg subtilitatea, dar câtă frustrare totuși din cauza lipsei de răspuns clar! Ori, noi, șobolani, vă propunem o busolă... Vă propunem o ieșite din dilema existențială... Pentru a rezuma, vă propunem ceea ce v-a lipsit întotdeauna: un cântar existențial, o unitate de măsură a interiorității... Este uluitor cum ați inventat voi, oamenii, instrumente de măsură și de evaluare pentru tot ce vă înconjoară... Distanța o măsurați în metri, timpul în secunde, greutatea în kilograme, temperatura în grade celsius, curentul în volți, forța de tracțiune în cai-putere, și așa mai departe... Și voi? Și umanitatea din voi? Și *existențialitatea* din voi?

Omul trebuie să se *oglindească* într-o unitate de măsură incontestabilă.

Propun ca umanitatea din om să fie măsurată în șobolani. Amintiți-vă de demersul lui Marx când a ajuns la concluzia că valoarea unei mărfi este echivalentă cu timpul necesat producerii ei. Și în cazul relației noastre, se va putea spune că masa metafizică a unui om va fi egală cu numărul de șobolani necesari pentru a curăța gunoaiile și mizeria produsă de respectivul om.

Încerc să dau niște exemple. Să spunem că un om produce deșeuri, murdărie și scârboșenii care necesită intervenția a o sută de șobolani în vederea curățării lor. In acest caz, vom putea spune că greutatea metafizică a respectivei persoane este de o sută de șobolani.

Să presupunem că o altă persoană produce dejecții, resturi și porcării care necesită intervenția a o sută treizeci și doi de șobolani. Ei bine, în acest caz masa metafizică a respectivului cetățean-ființă-umană va fi de o sută treizeci și doi de șobolani.

Măsurarea masei metafizice a omului în șobolani mi se pare că rezolvă una din problemele esențiale ale filozofiei, dacă nu cumva pe toate. Omul va putea în sfârșit să se bazeze pe o certitudine, se va privi în numărul de șobolani care îl reprezintă ca într-un *alter ego*.

Dar avem nevoie în primul rând de sprijinul presei, fără presă nu facem nimic. Avem nevoie de o campanie mediatică, de un lobby în domeniul vizual... O uriașă muncă de pedagogie trebuie începută, ori numai presa își poate asuma această misiune.

*Se aude o muzica care ne aminteste de inceputul spectacolului si un jingle Tv.
ERIC intră împingînd în fața sa niște instalații bizare: surîsometrele.*

ERIC NOWICKI - Bine ați venit la cursul de jurnalism al lui Eric Nowicki!
Singurul loc de pe planetă unde se predă jurnalismul fără ipocrizie! Asa dar jurnalismul fara ipocrizie, lectia 2 la scoala de jurnalism Eric Nowicki!

Un jurnalist care prezintă știrile și care animă *talk show*-uri trebuie să resimtă din interior o anumită plăcere făcînd ceea ce face, altfel este pierdut. Intotdeauna m-am simțit de altfel puțin actor pe platourile de televiziune, ba chiar puțin cabotin. Cînd ajungi să prezinți o mie de jurnale televizate începi să-ți impui un anumit stil, devii tot mai sigur pe tine, îți permiți anumite bucurii interioare, începi chiar să simți voluptatea de a fi astfel în atenția mulțimii, de a-i anunța evenimente importante, chiar știri esențiale... Începi să crezi chiar că ești indispensabil, că milioane de oameni te așteaptă pe tine la ora 20 ca să le rezumi esența zilei, că de pe buzele tale sunt smulse cu aviditate nu numai cuvinte ci și mici inflexiuni, mici semnale subliminale...

Nu de multe ori prima mea informație transmisă publicului a fost un zîmbet deschis, pronunțat, semn că primele știri erau mai degrabă plăcute auzului, de natură să aducă puțină lumină, puțină relaxare.

Iată, de exemplu, acest tip de zîmbet la începutul jurnalului...

(Își fixează un zîmbet pe față.)

Observați... Ochii îmi sunt puțin umeziți, fața destinsă, gura ușor întredeschisă cu colțurile îndreptate în sus.

De fapt, pentru deschiderea jurnalului am zece expresii diferite în stoc, gradate de la 0 la 9.

Își prezintă cele zece surîsometre montate pe roțile. Ele amintesc de dispozitivele utilizate de oftalmologi cînd evaluează dioptriile pacienților, dar și de niște ghilotine în miniatură.

Acesta este aparatul cu care îmi fixează zîmbetul adecvat, se numește *surîsometru* sau *expresometru* și l-am inventat eu personal. Cu ajutorul lui îmi instalez pe față expresia care corespunde primelor două sau trei știri ale jurnalului de actualități, sau chiar întregului jurnal.

Nivelul 0 este aproape un rîs sonor, îl folosesc în special în zilele de sărbătoare, de Anul Nou sau de Crăciun, cînd țara noastră devine campioană mondială la fotbal sau cînd captează atenția planetară printr-un succes uluitor, cu condiția ca nici o catastrofă și nici un atentat să nu perturbeze excesiv respectiva zi.

"Modelează" expresia pe față corespunzînd nivelului 0.

Nivelul 1 este un zîmbet enorm, complice, chiar ghiduș.

Intervine pentru a corecta expresia corespunzînd nivelului 1.

Nivelul 2 este un zîmbet senin, liniștitor, un fel de tobogan pe care cuvintele mele se scurg direct în sufletul ascultătorilor.

Același joc. Pune la punct expresia care ilustrează nivelul 2.

Nivelul 3 este un zîmbet oficial, orizontal, simplu, dar fără promisiuni speciale în ce privește atmosfera următoarelor 30 de minute, în sensul că după acest zîmbet spectatorii se pot aștepta la orice.

Reglaj al feței din surîsometrul 4.

Nivelul 4 este un zîmbet cenzurat, reprimat, este ca și cum le-aș spune telespectatorilor "îmi pare rău, eu sunt un om cald și deschis dar ceea ce vă voi spune în continuare mă va obliga la o anumită sobrietate".

Reglaj în cele mai fine detalii.

Nivelul 5 este doar o umbră de zîmbet, un semnal de o secundă adresat parcă unor prieteni vechi, un fel de otheadă, mesajul fiind "ah, ah, ce mult aș vrea să mă amuz cu voi, dar actualitatea nu mă lasă".

Nivelul 6 este cel al unei sobrietăți profesionale, expresia cu care încep știrile este umană dar fără menajamente, este ca și cum, în calitate de mesager de vești proaste le-aș spune telespectatorilor "îmi pare rău, ceea ce veți afla nu este vesel, dar este necesar să aflați totul".

Reglaj cu ajutorul baghetei.

Nivelul 7 este o expresie de îngrijorare controlată. Este expresia cu care anunț prăbușirea unui avion, un cutremur de pământ sau un atentat terorist într-un tren. Mesajul acestui nivel 7 este "să ne păstrăm sîngele rece și să evaluăm împreună cu demnitate și responsabilitate evenimentele".

Reglaj. Cu ajutorul baghetei ERIC remodelează fața și mai ales îi rectifică expresia la colțurile buzelor.

Nivelul 8 este aproape o grimasă, o expresie de refuz evident în fața unei enormități pe care trebuie să o anunț. Din prima clipă îi avertizez pe cei care au aprins televizoarele special pentru mine că voi vorbi despre lucruri pe care le consider detestabile, care mă revoltă și mă întristează, și că pe lângă informația pe care o voi difuza îi incit și pe destinatarii ei să reacționeze la fel ca mine... Cum este posibil de exemplu, ca pe o insulă din Mediterana unde mii de oameni își petrec agreabile vacanțe de vară marea să arunce pe țărmuri cadavrele a 362 de imigranți africani clandestini înecați în timpul traversării?

Reglaj pînă cînd pe fața din expresometrul 9 se văd efectiv cadavrele imigranților ilegali.

Nivelul 9 este expresia care corespunde unui doliu național, o știre dezastruoasă pentru toți cei care mă ascultă, aproape un avertisment că după vizionarea jurnalului meu de actualități nimeni nu va avea voie să-și continue liniștit activitatea în familie, să cineze, să vizioneze un film de aventuri sau să se ducă liniștit la culcare. Este expresia pe care mi-o asum, de exemplu, cînd explodează o centrală nucleară undeva pe planetă, iar norul radioactiv se aproprie de noi chiar în timp ce vorbesc. Am avut ocazia să recurg la această expresie cînd a explodat, de exemplu, în aprilie 1986 centrala de la Cernobîl.

ERIC își fixează pe față exact expresia feței din expresometrul 10.

Vedeți?

Trebuie completat cu un scurt pasaj in care vom vedea cum un jurnalist din zilele noastre isi alege hainele in functie de sterile pe care le prezinta si ora la care se difuzeaza buletinul de stiri (dimineta,prinz,seara)

Pe ecrane sunt difuzate vechi filme de desen animat cu Mickey Mouse.

DOMNUL ȘOBOLAN - Da, putem spune că Walt Disney a fost un vizionar... Da, Walt Disney a fost un vizionar pentru că l-a creat pe șoricelul Mickey Mouse, singurul personaj pozitiv, popular și simpatic din familia rozătoarelor...

In această fază a istoriei noastre, când ne pregătim pentru un eveniment absolut unic, pentru un prim veritabil pact rațional *interspecii*, putem să-i aducem un omagiu lui Walt Disney. Și să ne inspirăm din demersul său... Ceea ce a făcut el pentru a *umaniza* imaginea șoricelului, trebuie făcut și pentru șobolan...

Intr-o primă fază trebuie luați ca public-țintă copiii și generația tânără. Ei sunt viitorul... Ei vor beneficia primii de parteneriatul *interspecii*. Va trebui crescută o generație care să iubească șobolanii.

Film publicitar prezentat pe ecrane. Numeroase game de jucării avînd ca personaj șobolanul.

(adoaptă brusc o atitudine protocolară) - Voi, oamenii, ați comis două erori ontologice. Ați realizat globalizarea societății de consum fără să fi pregătit inițial un sistem eficient de tratare a gunoaielor... Asta a fost prima nebunie. Și v-ați încărcat ființa de murdăria morale fără să vă fi pregătit un sistem eficient de tratare a gunoaielor interioare.

Din fericire, noi, șobolanii, suntem aici, cu voi, lîngă voi, extrem de numeroși, gata să devorăm toată murdăria mentală produsă de voi, sau altfel spus toate "celelalte dejecții" dejecțiile morale. Situația nu este cu totul și cu totul disperată, deci. Situația încă este controlabilă pentru că noi putem, fizic vorbind, să devorăm toate resturile voastre alimentare, dar și gîndurile voastre murdare, toate murdăria rămasă în urma stilului vostru de viață, dar și toate depunerile sufletești rezultate din pasiunile voastre morbide. Noi suntem deci capabili să curățăm toate gropile de gunoi publice ale planetei, dar și tot zațul subuman care s-a depus în univers în urma experienței voastre... Ați văzut deja cît de eficienți suntem cu toată hrana perimată aruncată de supermarketuri, ceea ce reprezintă de fapt cam 30-40 la sută din totalul mărfurilor, deși personal cred că procentul este și mai ridicat. Ei bine, putem face același lucru, chiar la sursă, cu ideile voastre perimate și debile... Zoaiile și scîrboșeniile produse de creierul vostru precum și de subconștientul vostru sunt eradicabile... Tot ce ne trebuie este un *mandat metafizic*. Subconștientul vostru este, iertați-

mă că v-o spun, o cloacă insuportabilă, un pericol pentru tot ce mișcă pe pământ... Credeți-ne, trebuie să ne lăsați să intrăm și în pivnițele voastre mentale, în subsolurile materiei voastre cenușii, în canalele voastre onirice, în abatoarele voastre existențiale și în cimitirele voastre cognitive... Da, putem merge foarte departe... Avem nevoie doar de un pact *durabil* cu voi... De fapt, *noi și voi* suntem singurele specii care vor rămâne curînd în viață pe planetă... Deci va trebui să colaborăm, să fim *sudați*. Noi, șobolanii, trăim efectiv pretutindeni unde trăiește omul. Nu există practic nici o țară, nici o regiune, nici un oraș, nici un locușor fără o puternică prezență *șobolană*.

Jurnalismul fără ipocrizie. Lecția 3.

ERIC NOWICKI - Bine ați venit la cursul de jurnalism al lui Eric Nowicki! Singurul loc de pe planetă unde se predă jurnalismul fără ipocrizie! Așa dar jurnalismul fără ipocrizie, lecția 3 la școala de jurnalism Eric Nowicki!

Așa dar, acum vă rog să vă închideți, reportofoanele, telefoanele mobile și tot ceea ce mai aveți... Din această încăpere nu trebuie să iasă în exterior nici un sunet și nici o imagine. OK?

Tot ce voi spune acum aici este neoficial. Oricum, întrebările dumneavoastră le știu deja, deci voi încerca să vă explic ce se întâmplă.

Da, ați fost aleși pentru o primă experiență de coabitare inter-specii. Ne aflăm cu toții în fața unei schimbări de comportament atât de radicală încât am decis să evaluăm efectul de surpriză întâi pe voi tinerii jurnaliști...

Ati servit de cobai. Așa ca haideti sa nu ne mai invirtim in jurul cozii.

Rîsete imprimate.

Va voi face sa intelegeti esentialul. Veti intelege cum funcționează mintea consumatorului de știri.

Să presupunem că jurnalistul care întocmește buletinul de știri trebuie să aleagă între două informații: un atac terorist în Afganistan cu un bilanț de 15 morți, și un atac în Irak cu un bilanț de trei soldați americani morți. Pe care dintre ele o va pune prima?

Afganistan, 15 morți ? Greșit ! Total greșit. Numai un jurnalist naiv sau idiot plasează *cantitatea* în fața *potențialului emotiv*.

Cînd trebuie să alegi între mai mulți morți, trebuie dat prioritate mortului occidental. De civilii afgani ni se rupe. Un soldat american mort este infinit mai important. Și chiar cînd ai mai mulți morți occidentali, tot pe americani îi pui în față. Un soldat american mort reprezintă un *potențial emotiv* mai mare decît un soldat afgan mort. Pe locul întîi oricum trebuie pus soldatul american, el este cel mai bine echipat, cel mai bine antrenat și cel mai departe de casa sa. Ierarhic vorbind, soldatul american este pe locul întîi, apoi urmează soldatul britanic, apoi soldații francezi, italieni, spanioli, etc. Deci, dacă ai un mort american, începi jurnalul cu el. Ați înțeles?

Și oricum, știrea trebuie amplificată prin tehnica repetării bilanțului. Mai precis, cînd ai un soldat american mort în Irak sau în Afganistan, nu este suficient să spui că a mai murit un soldat american în Irak sau Afganistan. Trebuie să *amintești* că în felul acesta bilanțul pierderilor americane se ridică la 2457 de soldați morți, sau la 2869... Iar cînd ajungi la o cifră rotundă, la 3000 de exemplu, atunci faci o emisiunea specială. Deci, ori de cîte ori este vorba de un occidental, trebuie reamintit bilanțul, ca să dai greutate știrii. Ați înțeles?

La fel și cînd este vorba despre un tsunami. Să zicem că s-a produs un cutremur noaptea trecută în largul Japoniei. Nu știm pentru moment dacă sunt victime sau nu... Dar poți da greutate emoțională știrii amintind că precedentul tsunami de pe 11 martie 2011 a răpit viața a 18 537 de oameni... Tehnica reamintirii bilanțurilor precedente permite deci o ambalare emoțională a știrii chiar și cînd nu ai nici un mort concret confirmat... S-a înțeles?

Cînd lucrezi în domeniul informației, trebuie să-ți spui un singur lucru, și anume că *the show must go on*.

Industria mediatică nu are nevoie, de fapt, de oameni *informați*, ci de oameni care să consume în continuare cu fidelitate informație.

În nici un caz să nu vă faceți iluzii. Pe omul din societatea de consum nu îl informăm ca să treacă, eventual, la acțiune, ci ca să rămînă indiferent și placid.

Ce face consumatorul după ce consumă jurnalul de seară? În mod normal, după ce îi este prezentată lista cu ororile zilei, el ar trebui să iasă în stradă, să urle, să se zgîrie pe față, să se revolte, să plîngă. Ori, consumatorul nostru rămîne bine *merci* la el acasă, eventual tot în fața televizorului și se uită la un film de aventuri american.

Concluzia: cu cît este mai bine informat, cu atît omul modern este mai tranchilizat, mai paralizat... Omul supra-informat va fi cel mai pasiv om din lume, iată de ce îl supra-informăm...

ERIC - Ați înțeles? Si acum gata, cărați-vă acasa, lectia s-a terminat.

